Extract din **Columna luĭ Traian**, 1877, No. 10—11.

BIBLIOTHECA ACADEMIEI ROMÂNE

MEMORIU

ASUPRA

NUMISMATICEI ROMANESCI

Numismatica, ca sciinţă auxiliară a Istorieĭ, nu presintă în genere decăt un interes secundar şi maĭ restrîns. Studiul monetelor românescĭ are însă pentru noĭ o semnificaţiune maĭ mare, căcĭ în monetele din secoliĭ trecuţĭ păstrâm cele maĭ vechĭ monumente istorice ale Românilor. E cu neputinţă să privim cu nepăsare frumósele seriĭ ale banilor din întâiele timpurĭ ale existinţeĭ Principatelor Moldavieĭ şi Valachieĭ. Eĭ sînt o carte deschisă şi elocinte a istorieĭ nóstre naţionale.

Aŭ nu e important a vedé, că arta monetară în Principatele Române nu sta nicĭ cum maĭ jos decăt în ţerile învecinate ca Polonia şĭ ca Ungaria, şi întrecea chĭar pe altele, ca Rusia, Serbia şi Bulgaria? Nu este acésta un indice al graduluĭ de cultură de pe atuncĭ a patrieĭ nóstre în faţa popórelor ce ne încungĭuraŭ?

Aŭ nu e important a studia seria cea lungă de monete ale luĭ Petru Muşat, Alesandru cel Bun, Vlad I şi Mircea I, pentru a ne convinge că amîndoă Principatele traiaŭ o viaţă economică de sine, strîns legată cu o desvoltare independinte?

Aŭ nu e important a cunósce, că chĭar atuncĭ, când vijelia timpuluĭ a silit pe strămoşiĭ noştri să recunóscă supremaţia unuĭa din vecinĭ, — fie aceĭa a Ungurilor saŭ a Polonilor, fie aceĭa a Turcilor — eĭ nu aŭ abdi-

cat la viaţa lor propriă? Nicĭ pretenţiunile Regilor Ungarieĭ şi aĭ Polonieĭ, nicĭ a-tot-puternicia Sultanilor, nu aŭ împiedicat pe Domniĭ noştri de a bate monete cu efigia lor, şi acésta chĭar pe la finele seculuĭ al şépte-spre-ḑecelea!

Cu tot interesul cel mare ce presintă pentru istoriă numismatica românéscă, putem ḑice că ea abia există în germene. În ţéră, ea era un ce cu totul necunoscut. În străinătate, ea nu putea să se desvolteze într'un mod sciinţific, întru cât aceĭ carĭ maĭ ales se ocupaŭ cu monetele nóstre, eraŭ principalmente numaĭ colectoriĭ de curiosităţĭ şi de rarităţĭ numismatice. Tóte câte s'aŭ scris pînă în timpurile cele maĭ recente despre numismatica nóstră pórtă în adevăr sigilul nesuficiinţeĭ şi necompetinţeĭ; căcĭ acele scrierĭ constaŭ saŭ numaĭ într'o enumeraţiune nesistematică a câtor-va monete, saŭ într'o clasificare nesigură, care dovedĭa pe de o parte o lipsă mare de material, iar pe de alta o nesciinţă de obiectul ce se trata.

Pe la 1840 singurele colecţiunĭ importante eraŭ Colecţiunea Imperială din Viena şi Colecţiunea Reichel, încorporată acum Colecţiuniĭ Imperiale din Petersburg. Inainte de un deceniŭ, numismaţiĭ nu cunosceaŭ alte monete românescĭ, decât puţine exemplare dela Petru Muşat, Alexandru cel Bun, Iliaş, Stefan cel Mare, Stefan Locustă, Alexandru Lăpuşnénu, Despot-vodă, Ionaşcu-vodă şi Dabija-vodă pentru Moldova; dela Vlad I şi V, dela Mircea I, Mihaiŭ-Vitézul, Mihnea cel Reŭ, Constantin Brîncovénu şi Constantin Hangerli pentru Valachia. Astă-ḑĭ colecţiunile sînt fórte însemnate. Colecţiunea Societăţiĭ Academice, care posedă maĭ multe sute de bucăţĭ, întrece prin avuţia eĭ pe tóte cele cunoscute pînă acum; însă şi Colecţiunea Doboczky din Pesta e maĭ importantă decât amîndoă colecţiunile imperiale de maĭ sus la un loc.

Nu dispunem încă de un material fórte mare, dar cred că, persistând în investigaţiunile nóstre, vom ajunge a'l completa într'un mod neaşteptat. Pe de altă parte, materialul de astă-ḑĭ e îndestulător pentru a întreprinde o clasificaţiune seriósă şi sciinţifică, care să înlocuiască clasificaţiunile de fantasiă. Tocmaĭ acésta însă face din numismatica românéscă o ocupaţiune interesantă şi atrăgătóre pentru orĭ-cine se ocupă cu studiul istorieĭ naţionale.

—

Principiĭ Moldoveĭ şi aĭ Valachieĭ aŭ bătut monete de cum s'aŭ fundat Principatele pînă la căderea ţeriĭ sub Domnia Fanarioţilor.

Din secolul al XIV-lea ni s'aŭ păstrat monete — dela *Bogdan I,* dela

Petru Muşat şi dela *Stefan I,* — dela *Vlad I,* dela *Radu-Negru,* dela *Dan I* şi dela *Mircea I.*

Din secolul al XV-lea avem monete — dela *Alexandru cel Bun,* dela *Iliaş-vodă* şi dela *Stefan-vodă* fiĭ aĭ luĭ Alexandru cel Bun, dela *Bogdan* tatăl luĭ Stefan cel Mare, şi dela *Stefan cel Mare,* — dela *Radu II* şi *Mihail I* fiĭ aĭ luĭ Mircea, dela *Vlad II Dracul,* dela *Radul III* fiul luĭ Dracu, dela *Vlad III Ţepeş,* şi dela *Radul IV cel Mare.*

Din secolul al XVI-lea cunóscem monete dela *Stefăniţă-vodă,* dela *Stefan Locustă,* dela *Petru Rareş,* dela *Alexandru Lăpuşnénu,* dela *Despot-vodă* şi dela *Ionaşcu-vodă,* — dela *Vlad V* şi *Mihaiŭ Vitézul.*

Din secolul al XVII-lea ne-aŭ remas monete numaĭ dela *Dabija-vodă,* dela *Mihnea cel Reŭ* şi dela *Constantin Brîncovénu.*

Dintre Domniĭ fanarioţĭ, numaĭ *Constantin Hangerli* a lăsat după dînsul câte-va medalie.

Monetele românescĭ ne dovedesc că arta monetară românéscă se asémenă mult cu aceia din ţerile apusene învecinate, presintând însă îndestule diferinţe pentru a nu se contopi cu ea. Arta monetară unguréscă maĭ ales a avut o influinţă netăgăduită asupra bănărielor nóstre, carĭ trebuiaŭ să existe în ţéră sub o conducere proprie. Când punem la un loc monete românescĭ cu monete polone, ungurescĭ, serbescĭ, bulgărescĭ şi rusescĭ, recunóscem pe acele românescĭ chiar dela prima ochire prin stilul lor propriŭ. Bănăriele aŭ existat în ţéră pînă târdiŭ, în a doua jumătate a seculuĭ al XVII-lea.

Monetele cele maĭ vechĭ ale Moldoveĭ şi ale Valachieĭ presintă între dînsele punturĭ de contact, însă şi diferinţe esenţiale.

Ca monetele Polonieĭ, ale Ungarieĭ şi ale Europeĭ apusene, monetele cele maĭ vechĭ românescĭ aŭ legende latinescĭ. Ast-fel sînt monetele luĭ *Bogdan,* ale luĭ *Petru Muşat,* ale luĭ *Stefan I,*—ale luĭ *Vlad I,* ale luĭ *Radu-Negru* şi ale luĭ *Dan I.* Nu dovedesce óre acésta, că nicĭ odată Româniĭ nu aŭ rĕmas străinĭ civilisaţiuniĭ apusene? In acele legende, literele sînt cele monacale, în stilul lor cel maĭ pur; cele-l'-alte atribute ale moneteĭ sînt păstrate în aceiaşĭ direcţiune artistică. Artiştiĭ, carĭ aŭ bătut aceste monete, eraŭ nisce artiştĭ iscusiţĭ. Aşa de ex. monetele luĭ *Vlad I* saŭ acele ale luĭ *Alexandru cel Bun* se pot pune, în privirea arteĭ monetare, cu succes alăturĭ cu monetele contimporane ale regilor *Ludovic I* al Ungarieĭ saŭ *Vladislaŭ Iagello* al Polonieĭ.

Monetele moldovenescĭ mănţin în legendele lor, pînă târḑiŭ şi cu rare excepţiunĭ, limba latinéscă, şi aspectul artistic al lor remâne maĭ plăcut. Monetele muntenescĭ adoptéză legende în limba slovenéscă şi un stil care se alteréză din ce în ce maĭ mult.

E un ce pe cât remarcabil, pe atât neexplicat pînă acum, că pe când pe monete vedem stilul apusén şi limba latină, în biserică, la curtea principilor românĭ şi împregiurul sigilelor domnescĭ era usitată limba slovenéscă.

Durata întrebuinţăriĭ literelor monacale în legendele in limba latinéscă nu trece peste întâia jumătate a secoluluĭ al XVI-lea. Acésta ne ajută mult la clasificarea monetelor românescĭ din acele timpurĭ antice. Tóte monetele cu legende scrise cu litere monacale nu pot aparţine decât principilor carĭ aŭ domnit dela fundarea Principatelor pînă la 1550.

În ceĭa ce privesce Moldova, acéstă regulă capătă chĭar o confirmaţiune prin acésta, că baniĭ Domnilor din urma anuluĭ 1550 aŭ dată certă. Astfel dela *Alexandru Lăpuşnénu*, dela *Despot*, dela *Ionaşcu*, monetele pórtă anul în care aŭ fost bătute. Dela 1550 încóce însă ele aŭ şi un stil diferit. Literele lapidare înlocuiesc pe cele monacale, în Principatele Române ca şi în Europa apusénă.

Monetele perioduluĭ întâiŭ se deosebesc în etatea lor prin stilul şi structura literelor. Cu cât acestea sînt maĭ simple, cu atat moneta e maĭ veche. Cu cât ele sînt maĭ înfrumuseţate, maĭ subţirĭ, maĭ înflorite, cu atât moneta e tot-odată maĭ recentă.

Momentul artistic e decĭ de cea maĭ mare importanţă în clasificarea monetelor românescĭ, carĭ nu aŭ pe dînsele nicĭ o dată tocmaĭ în periodul cel maĭ interesant al istorieĭ nóstre.

În clasificarea monetelor românescĭ, atât de anevoiósă, trebue să maĭ avem în privire că Domniĭ carĭ aŭ avut o domniă maĭ lungă aŭ bătut maĭ multĭ banĭ decăt aceĭ carĭ aŭ făcut numaĭ o scurtă apariţiune; şi că, prin urmare, e maĭ probabil că puţinele monete ce posedâm astă-ḑĭ aparţin celor întâĭ decât celor din urmă.

Monetele moldovenescĭ din acele timpurĭ pórtă numele *Bogdan*, *Petru* în doă diferite stilurĭ, *Stefan* în patru diferite stilurĭ, *Iliaş*, *Alexandru*.

Dintre aceste monete, acele ale patru Domnĭ se pot clasifica în modul cel maĭ positiv, — şi anume ele sînt ale luĭ *Petru Muşat*, ale luĭ *Alexandru cel Bun*, *Iliaş-vodă* şi *Stefan-vodă* feciorii acestuia. Aceste monete maĭ

întâiŭ sînt din timpul cel maĭ bun al literelor monacale. Maĭ ales monetele luĭ Alexandru cel Bun sînt de o frumusețâ rară. Dela finele secoluluĭ al XIV-lea, pînă pe la începutul secoluluĭ al XV-lea, aŭ domnit maĭ mult timp dintre Domniĭ cu numele Alexandru — *Alexandru cel Bun*, dintre Domniĭ cu numele Petru — *Petru Mușat*. Când deci aflâm monete cu litere monacale ale timpuluĭ fórte caracterisate și cu numele Alexandru saŭ Petru în legendă, orĭ-ce îndoială e înlăturată. La monetele luĭ Petru se maĭ adaugă un fapt și maĭ pipăit. Inainte de un an s'a aflat la Mamornițâ un mic tesaur de monete, care maĭ în întregimea luĭ se află în colecțiunea Societățiĭ Academice, prin stăruința și liberalitatea amiculuĭ meŭ Colonelulu Eustatie Pencovicĭ. In acest tesaur eraŭ peste una sută monete dela Petru Mușat și treĭ monete de ale Regeluĭ Polonieĭ Vladislaŭ Jagello, contimpuranul și aliatul luĭ Petru Mușat. Afară de *Iliaș* fiul luĭ Alexîandru cel Bun, nu aflâm în acele timpurĭ nicĭ un alt Domn al Moldoveĭ cu numele Iliaș, și ceia-ce confirmă clasificarea este și stilul moneteĭ fiuluĭ, care se potrivesce în tóte cu acele ale tatăluĭ; nu maĭ puțin însă și impregĭurarea, că maĭ aflâm numele Elias pe aceiașĭ monetă pe care se află și numele *Stefan,* indicațiune certă pentru fiĭ luĭ Alexandru cel Bun, carĭ aŭ fost atât de crudĭ și de selbatecĭ unul către altul, în neasemĕnare cu ilustrul lor tată.

Atribuesc luĭ *Bogdan I* moneta cu litere monacale fórte bine caracterisate și care pórtă numele acestuĭ Domn, fiind că aspectul eĭ e cu totul acela al monetelor luĭ Petru Mușat; precum atribuesc o altă monetă, pe care se citesce numele Stefan, tot din aceiașĭ causă luĭ *Stefan* urmașuĭ luĭ Petru Mușat.

Remân de explicat monetele unuĭ Petru și a doĭ Stefanĭ.

Afară de Petru Mușat nu găsim pînă pe la mijlocul secoluluĭ al XVI-lea o domniă maĭ lungă a unuĭ Petru decât aceia a luĭ *Petru Rareș*. Luĭ atribuim dară moneta, unde literele monacale ale legendeĭ sînt prin forma lor evident dintr'o epocă maĭ recentă.

Tot forma literelor ne induce a atribui monetele ce maĭ remân cu numele Stefan la doĭ diferițĭ Stefanĭ, carĭ ni se par a nu fi fost alțiĭ decât *Stefan cel Mare* și *Stefănițâ-vodă*.

Dintre monetele moldovenescĭ fără dată maĭ avem încă de clasificat monetele cu inscripțiunĭ slavone, purtând numele Bogdan și Stefan. Cele d'întâiŭ aŭ litere de o formă maĭ veche, și le atribuim maĭ mult luĭ *Bog-*

dan tatăl luĭ Stefan cel Mare decăt fiuluĭ acestuĭ Domn eroŭ, fiind că monetele acestuĭ din urmă Bogdan trebuiaŭ să pórte litere de forme maĭ recente ca acele ale luĭ Stefan cel Mare. Monetele cu numele Stefan, a cărora litere denotă influința stiluluĭ lapidar, le atribuesc luĭ *Stefan Locustă*, ultimul Stefan al acestuĭ period numismatic.

Monetele munteneseĭ din aceleașĭ timpurĭ nu sînt ușor de clasificat. Ele pórtă numele luĭ *Mircea*, luĭ *Mihail*, luĭ *Radu* în patru diferite stilurĭ de litere, și *Vlad* în patru diferite stilurĭ.

Intre aceste monete, legenda latină se citesce pe moneta unuĭ Vlad și a unuĭ Radu. Acest *Vlad* nu póte fi altul decăt contimpuranul luĭ Ludovic I al Ungarieĭ, cu a căruĭ monete ale nóstre aŭ o mare asemenare. Insă atuncĭ și moneta cu numele luĭ *Radu* nu se póte atribui decăt frateluĭ acestuĭ Domn, luĭ Radu Negru, tatăl luĭ Mircea cel Mare.

Prin inducțiune am atribuit luĭ *Dan I*, frateluĭ și predecesoruluĭ luĭ Mircea I, o mică și unică monetă din colecțiunea Societățiĭ Academice, pe care lîngă însemnele Țeriĭ Muntenescĭ se vede numaĭ un D monacal.

Mircea I e necontestabil, căcĭ pe numerósele luĭ monete se citesce în legendă slavonéscă distinctă numele mareluĭ Domn. Ele presintă o serie de un aspect cu totul deosebit. Din tóte monetele românescĭ ele sînt singurele carĭ ne aduc aminte monetele româno-bulgare.

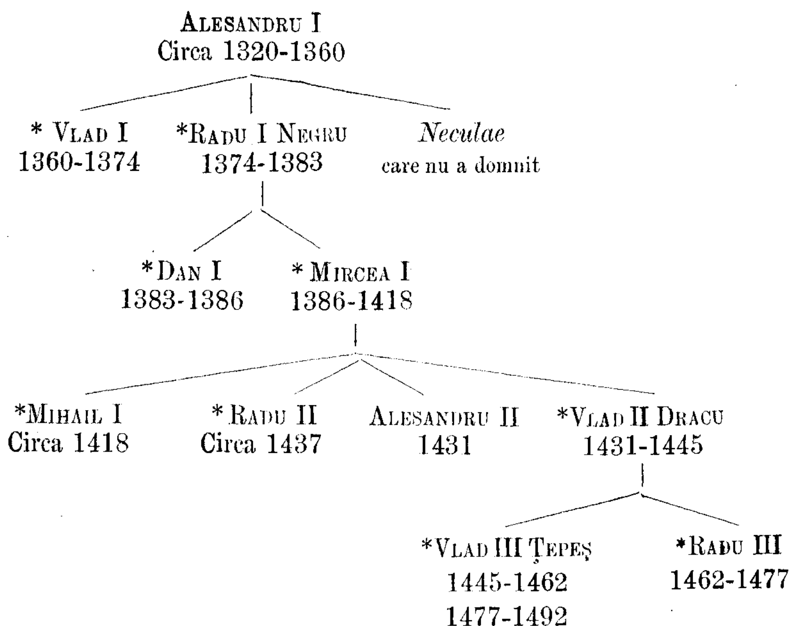
Mihail I e tot atât de cert ca și Mircea prin asemănarea completă ce esistă între monetele amînduror acestor domnĭ, tatăl și fiul.

Tóte cele-l'alte monete muntenescĭ sînt cu legende slavone, și clasificarea lor e făcută pe basa stiluluĭ literelor și a insemnelor lor, singuriĭ conducătorĭ ce'ĭ avem în acéstă privire.

Intre monetele cu numele Vlad și cu litere slavonescĭ se pot distinge fórte bine patru diferite stilurĭ, și de aceia noĭ le-am atribuit întregeĭ seriĭ a Vlaḑilor: luĭ *Vlad II, III* și *V*, precum și acele cu numele Radu din aceleașĭ cause luĭ *Radu II, III* și *IV*.

Seria monetelor întâilor domnĭ munteneștĭ e din cele maĭ interesante prin completul eĭ. Spre maĭ mare claritate daŭ aci arborele genealogic al Domnilor Basarabĭ și însemnez cu o steluță numele acelor domnĭ, de la cariĭ posedăm monete. Precum se vede, puținĭ ne lipsesc.

Iată arborele genealogic al întâilor Bassarabĭ, după cum îl forméză Domnul B. P. Hasdeŭ pe basa documentelor celor maĭ autentice.

Pe cât de grea și, trebue să mărturisim, adese îndoiósă este clasificarea monetelor din periodul literelor monacale, pe atâta, când intrâm în periodul literelor lapidare, datul monetelor devine cert, căcĭ el se vede înscris pe dînsele. Nu póte dar existe cea maĭ mică îndoială asupra clasificațiuniĭ monetelor luĭ *Mihaiŭ Vitézul*, *Mihnea*, *Brîncovénu* și *Hangerli* pentru Valachia, — *Alexandru Lăpușnénu*, *Despot*, *Ionașcu* și *Dabija* pentru Moldova.

Ceia ce e nedeslegat însă pînă astă-ḑĭ în numismatica română, ceia ce va fi încă mult timp obiectul unuĭ studiŭ minuțios al numismaților noștri, este numirea și valórea monetelor ce avem dinaintea nóstră. Pentru a a-junge la un resultat satisfăcător, trebue să cercetâm, maĭ mult decât s'a făcut pînă acum, documentele în ceia ce privesce baniĭ ce circulaŭ în țéră; însă nu maĭ puțin e de nevoe ca să putem cântări cât se póte maĭ multe monete românescĭ în comparațiune cu monetele țerilor învecinate. Acéstă parte a numismaticeĭ nóstre e încă cu totul la începutul eĭ.

Pentru a da o idee maĭ precisă despre numismatica nóstră, voiŭ de-scrie câte o monetă dela fie-care Domn român, dela care există vre-una.

MONETE ALE DOMNILOR MOLDOVEI

1. PRINCIPE NECUNOSCUT.

Colecţiunea Societăţiĭ Academice păstréză o monetă mică de aramă, avênd de o parte un cap de bour, între córne o stea cu şése rade şi doă crucĭ în drépta şi stînga de cap, iar pe ceia-l'altă o cruce într'un cerc de perle. Stilul acesteĭ monete indică o mare vechime. Ea aparţine fără îndoială primilor Domnĭ aĭ Moldoveĭ.

2. BOGDAN I.

CIRCA 1355

Unicul exemplar de aramă cunoscut din monetele acestuĭ Domn se află în Colecţiunea Societăţiĭ Academice.

Av. MONETA MOLDAVIE între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ rade; în drépta semiluna, în stînga o rosetă cu cincĭ frunde.

Rev. BOGDAN WAIWO între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut despărţit d'a-lungul în doă, în drépta doă florĭ de crin îndoite aşedate una peste alta, în stînga treĭ grindĭ transversale. D'asupra scutuluĭ o corónă deschisă cu treĭ crăcĭ.

3. PETRU MUŞAT.

1374—1390

Puţine monete aŭ fost atât de maltratate de numismaţĭ ca monetele acestuĭ Domn. Ele eraŭ cunoscute în maĭ multe exemplare şi atrăgeaŭ atenţiunea colectorilor asupra lor.

Cetirea eronată a legendeĭ făcea însă imposibilă o clasificare seriósă. Legenda acestor monete e : «SI M PETRI WOIWODI» de o parte şi : «SI MOLDAVIENSIS» de altă parte. Dificultatea ce se presinta la descifrarea celor întâie treĭ litere din avers se părea înlăturată, luându-se SIM drept numele *Simion*. Insă acéstă explicare era fórte insuficientă, întru cât ea nu resolva tot-d'odată aceiaşĭ dificultate ce-se presintă cu întâiele doă litere SI din revers. De aci s'a născut o nesiguranţă mare în clasificarea acestor monete. Uniĭ le atribuiaŭ luĭ *Simion Movilă* (1604—1608), alţiĭ luĭ *Pe-*

tru Schiopul (1574—1580, 1583—1591), iar alţiĭ mărturisesc francamente că nu pot da nicĭ o explicaţiune satisfăcătóre. Nu se remarca însă că Simion Movilă nu se numĭa Petru, că Petru Schiopul nu se numĭa Simion, şi că în timpul acestor doĭ Domnĭ literele monacale nu maĭ eraŭ întrebuinţate, precum se dovedesce acésta necontestat prin monetele luĭ Alexandru Lăpuşnénu, ale luĭ Despot şi ale luĭ Ionaşcu.

Comitele Ouvaroff cel întâiŭ a atribuit aceste monete luĭ Petru Muşat. Cu tóte acestea el tot a remas sub influinţa predecesorilor seĭ, presupunênd că unul din cele treĭ exemplare descrise de dînsul provine dela Domnul Simion, care ar fi trăit dela 1390 pînă la 1401.

Cetirea legendeĭ, ast-fel precum am propus'o noĭ într'o scriere asupra monetelor românescĭ, e simplă, logică şi naturală.

Citim pe aceste monete într'un mod necontestabil numele *Petrus* şi cuvîntul *Woiwoda*. Litera M, care precedă numele principeluĭ Petru, indică cu siguranţă cuvîntul *Moneta*. Ast-fel stă pe monetele luĭ Alexandru cel Bun—*Moneta Alexandri Moldaviensis;* pe acele ale luĭ Stefan cel Mare, Stefăniţă-vodă şi Petru Rareş — *Moneta Moldaviae*. Literele SI înainte de cuvintele *Moneta Petri Woiwodi* şi înaintea cuvîntuluĭ (terrae) *Moldaviensis* nu pot fi decât abreviaţiunea cuvîntuluĭ *Signum*, care indică capul de bour şi pavăza ca semnele ţereĭ.

Legenda dar se va ceti ast-fel: în avers — «Signum Monetae Petri Woiwodae»,—în revers—«Signum (terrae) Moldaviensis».—De o parte avem indicaţiunea suveranuluĭ, de alta aceia a ţereĭ.

Acéstă opiniune e confirmată, mi se pare, prin legendele ce vedem pe monetele ţerilor învecinate şi pe monetele luĭ Ionaşcu-vodă.

Tipul monetelor luĭ Petru Muşat e frumos şi arată o propăşire în organisarea politică a ţeriĭ.

Exemplarul de argint ce descriŭ aparţine Societăţiĭ Academice.

*Av.** SI M PETRI WOIWODI între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ raḑe, în drépta o rosetă cu cincĭ frunḑe, în stînga semiluna.

Rev. * SI MOLDAVIENSIS între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut despărţit d'a-lungul în doă, în drépta treĭ grinḑĭ transversale, în stînga doă florĭ de crin îndoite aşeḑate una peste alta.

4. STEFAN I.

CIRCA 1395

Singurul exemplar cunoscut al acesteĭ monete de argint se află în Colecţiunea Societăţiĭ Academice.

Av. STEPAN WOIODA între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ radle, în drépta o rosetă cu cincĭ frundle, în stînga semiluna.

Rev. * S MONE * TA între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut despărţit d'a-lungul în doă, în drépta treĭ grindĭ transversale, în stînga doă frundle trilobate aşedate una peste alta.

5. ALEXANDRU I CEL BUN

1401—1433

Monetele puternicului şi iscusituluĭ organisator al domnieĭ Moldoveĭ sînt fórte interesante nu numaĭ prin frumuseţa tipuluĭ lor, dar şi prin aceia că avem dela acest Domn monete de argint şi de aramă de diferite valorĭ.

Din cele treĭ diferite mărimĭ ale monetelor de argint şi din acele doă mărimĭ de aramă, descriŭ un frumos exemplar de argint, modulul maĭ mare, aparţinênd Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. † MONE(TA) : ALEXANDRI între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ radle, în drépta o rosetă cu cincĭ frundle, în stînga semiluna.

Rev. WD : MOLDAVIENSIS între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut despărţit d'a-lungul în doă, în drépta treĭ grindĭ transversale, în stînga şése florĭ de crin aşedate una peste alta în doă rîndurĭ verticale. D'asupra scutuluĭ un cap de bour.

6. ILIAŞ I

1433 — 1434

Cu cât domnia luĭ Iliaş-vodă a fost maĭ furtunósă, cu atât şi monetele luĭ sînt maĭ preţióse.

Moneta de argint ce descriŭ e din Colecţiunea Societăţiĭ Academice.

Av. †ELIAS WOIWODA între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap

de bour, între córne o stea cu cincĭ rade; în drépta o rosetă cu cincĭ frunde, în stînga semiluna.

Rev. † ELIAS WOIWODA între doŭ cercurĭ de perle; în mijloc un scut în care un ɑ_ɑ, d'asupra căruia o cruce. D'asupra scutuluĭ un A, în drépta scutuluĭ o cruce.

7. ILIAŞ I ŞI STEFAN II
1435—1442

Cu neasemĕnare însă maĭ rară decât cea precedinte este unica monetă de argint din Colecţiunea Societăţiĭ Academice, care este bătută în timpul când amîndoĭ fiiĭ luĭ Alexandru cel Bun îşĭ împărţise domnia Moldoveĭ, trăind câţĭ-va anĭ în pace şi linisce. Precum eĭ acordaŭ hrisóve emanate dela dînşiĭ amîndoĭ, asemenea eĭ băteaŭ şi monete carĭ purtaŭ numele lor împreunate.

Av. † ELIAS WOIwODA între doŭ cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ rade, în drépta o rosetă cu cincĭ frunde, în stînga semiluna.

Rev. SDEPANVs WOIwoDA între doŭ cercurĭ de perle; în mijloc un scut despărţit d'a-lungul în doŭ, în drépta treĭ grindĭ transversale, în stînga şépte florĭ de crin (saŭ şépte coroane) aşedate una peste alta în doŭ rîndurĭ verticale de 4 şi 3. D'asupra scutuluĭ o corónă cu treĭ crăcĭ.

8. BOGDAN II
TATĂL LUĬ STEFAN CEL MARE
1454—1455

E un ce inexplicabil, cum în tótă seria Domnilor Moldoveĭ carĭ aŭ bătut monete cu legende latinescĭ, aflâm doĭ Domnĭ, pe Bogdan şi pe Stefan Locustă, cu monete cu inscripţiunĭ slavonescĭ. Deslegarea acesteĭ enigme remâne cercetărilor ulterióre.

Moneta de argint ce descriŭ aparţine tot Societăţiĭ Academice.

Av. † IѠ БОГДАН ВОЕВОДА ГОС între doŭ cercurĭ lineare; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ rade, în drépta o rosetă, în stînga semiluna.

Rev. † ПОДАР ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОИ între doŭ cercurĭ lineare; literele АР şi АВ sînt unite în monograme; în mijloc un scut cu crucea patriarcală.

9. STEFAN III CEL MARE

1458—1504

Puternica organisare militară ce a dat ţereĭ Moldoveĭ, resbóiele numeróse cu Poloniĭ, cu Unguriĭ, cu Tătariĭ, cu Turciĭ şi cu Munteniĭ, curagiul şi perseveranţa acestuĭ mare Domn, aŭ resunat peste marginile ţeriĭ. Monetele luĭ Stefan cel Mare însă sînt astădĭ fórte rare; dar e de sperat că cu timpul se va completa în mod splendid seria monetelor uneĭ domnie atât de lungĭ.

Exemplarul de argint al Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice e următorul:.

Av. * MONETA MOLDAV între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ rade, în drépta o rosetă cu cincĭ frunde, în stînga semiluna.

Rev. * STEPANVS VOIEV între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut cu crucea patriarcală.

10. STEFĂNIŢĂ IV VODĂ

1518—1527

Monetele nepotuluĭ luĭ Stefan cel Mare sînt fórte rare.

Descriŭ exemplarul de argint al Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. † MONETA MOLDAVIE între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ rade, în drépta o rosetă cu cincĭ frunde, în stînga semiluna.

Rev. † STEHANUS VOIEVODA între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut, în care în drépta o cunună d'asupra uneĭ rosete cu cincĭ frunde, în stînga treĭ grindĭ transversale.

11. PETRU III RAREŞ.

1527—1536, 1541—1546

Unica monetă cunoscută dela acest Domn, aflată în Bucovina, în tîrgul Siretuluĭ, aparţine Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice într'un exemplar de argint.

Av. † PETRVS VOIEVODA M între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ rade, în drépta o rosetă cu cincĭ frunde, în stînga semiluna.

Rev. MONETA MOLDAVIE între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut cu crucea patriarcală, în drépta un D, în stînga un R resturnat. D'asupra scutuluĭ o corónă cu treĭ crăcĭ.

12. STEFAN V LOCUSTĂ.

1538—1540

Fratele luĭ Petru Rareş nu numaĭ că a bătut monete cu litere slavone, dar a bătut, putem ḑice, monete false. Saŭ argintul lor e fórte prost, saŭ ele sînt de aramă acoperită cu foĭ subţirĭ de argint.

Descriŭ unul din exemplarele Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice:

Av. † IѠ СТЄФАНА ВОЄВОДА * ГОСПО între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut cu un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ raḑe, în drépta o rosetă cu cincĭ frunḑe, în stînga semiluna.

Rev. † ДАР * ЗЄМЛИ МОЛДАВ * СКОИ între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut cu crucea patriarcală, de amîndoă părţile ale scutuluĭ câte o rosetă cu cincĭ frunḑe.

13. ALEXANDRU III LĂPUŞNÉNU.

1552—1561 şi 1564—1566

Monetele luĭ Alexandru Lăpuşnénu sînt din întăia luĭ domniă. Ele sînt de a r g i n t şi fórte rare.

Av. PATRONA o MOLDAWI o, între doă cercurĭ de perle; în mijloc Madona încoronată, cu Hristos pe braţul drept; în drépta un S, în stînga un M (adecă Sancta Maria), de desubt o rosetă cu şése frunḑe.

Rev. ALEXANDER. D. G. W. MOL. 1558 (adecă: Alexander Dei Gratia Waiwoda Moldaviae), între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut despărţit în patru, avînd în mijloc un scutişor cu capul de bour, în drépta sus treĭ grinḑĭ transversale, jos treĭ rosete înşirate d'a-curmeḑişul, în stînga sus o cruce patriarcală, jos doă florĭ de crin unite prin códă aşeḑate d'a-curmeḑişul.

Exemplarul acesta aparţine Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

IOAN ERACLID DESPOT.

1561—1563

Monetele acestuĭ Domn aventurar sînt din cele maĭ rare, din cele maĭ

interesante. Ele sînt bătute din odóre luate din mănăstirĭ, şi scim că un Sas din Transilvania, anume Wolf, conducea bănăria acestuĭ Domn.

Avem dela Despot galbenĭ de aur, talerĭ de argint şi denarĭ de argint. Descriŭ galbenul unic din Colecţiunea Doboczky din Pesta.

Av. HERACLıDIS. DESPOTE PATRIS. PATR(iae moneta) în doă cercurĭ de perle, literele OT în «Despote» fiind scrise în monogramă; în mijloc capul bărbos şi încoronat al luĭ Despot spre stînga, la gât şi pe umerĭ cu lorica de fer. In drépta 6, în stânga 3, ceia ce indică anul 1563.

Rev. VINDEX. ET. DEFENSOR. LıBERTAT(is) : PATR(iae) între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut împărţit în patru şi avînd în mijloc un scutişor cu un cap de bour, în drépta sus un turn, jos un leŭ păşind spre drépta, în stînga sus un arbore cu un şérpe împregĭur, jos un pesce spre stînga cu un inel în gură. Peste scutul principal o acuilă cu doă capete şi cu aripele întinse, peste care o corónă deschisă.

15. IONASCU VODĂ.
1572—1574

Monetele luĭ Ionaşcu-vodă sînt atât de rare, încăt Miron Costin nu vorbesce de dînsele decât după ḑisele altora. O explicaţiune satisfăcătóre a întregeĭ legende a acestor banĭ s'a dat d'întâiŭ de învăţatul d. August Treb. Laurian. ѠТЄЦ МОЛДОВЄІ în gĭurul capuluĭ luĭ Vodă se traduce «Părintele Moldavieĭ». In gĭurul scutuluĭ cetim АКЧЄ ГХЄРЄГІЄ МОЛДОВЄІ, saŭ *monetă* (dela akce, turcesce) cu *semnul* (dela grecesce χαραγή) *Moldoveĭ.*

Iată descrierea unuia din exemplarele Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice, de aramă.

Av. ѠТЄЦ. МОЛДОВЄІ între doă cercurĭ de perle; în mijloc capul bărbos al luĭ Ionaşcu cu căciula de blană spre stînga, împregĭurul gâtuluĭ lorica.

Rev. АКЧЄ. ГХЄРЄГІЄ. МОЛДОВЄІ între doă cercurĭ de perle; în mijloc un cap de bour, între córne o stea cu cincĭ raḑe, în drépta 3, în stînga ПА, adecă 7081 saŭ 1573.

16. EUSTRATHE DABIJA.
1662—1666

Ouvaroff cel întâiŭ a făcut cunoscut monetele acestuĭ Domn. Ele sînt

rarissime şi, din nenorocire, Colecţiunea Societăţiĭ Academice nu posedă nicĭ un exemplar.

Descriŭ unul din exemplarele de aramă din Colecţiunea Doboczky.

Av. IOHANN ISTRAT DAB(iza) W*(oivoda)* între doă cercurĭ de perle; în mijloc un călăreţ mergênd la galop spre drépta, jos un cap de bour, d'asupra coróna princiară.

Rev. SOLIDUS MOLDAVIE între doă cercurĭ de perle, cu literele MOL unite într'o monogramă; în mijloc doă bastóne de comandament încrucişate, peste carĭ o căciulă de blană cu treĭ pene. Intr'un C mare monograma slavonă a luĭ Dabija, în gĭurul căriia patru puncte. Sus coróna princiară.

MONETELE DOMNILOR VALACHIEI

1. VLAD I.

1360—1374

Seria monetelor acestuĭ Domn e tot atât de numerósă, tot atât de variată ca acea a luĭ Petru Muşat.

Descriem unul din exemplarele de argint ale Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. † M LADIZLAI WAIWODE într'un cerc de perle din afară şi un cerc linear în lăuntru; în mijloc un scut împărţit d'a-lungul în doă, în care în drépta patru grinḑĭ transversale, în stînga nimic.

Rev. † TRANSALPINI; în mijloc un coĭf închis şi coronat, pe care spre drépta o acuilă cu capul spre stînga.

2. RADU I NEGRU.

1374—1383

Moneta de argint ce descriŭ este încă inedită şi se păstrézä în Colecţiunea Societăţiĭ Academice. Ea făcea parte dintr'un tesaur îndestul de însemnat, descoperit sînt vr'o treĭ anĭ în judeţul Prahova şi care conţinea, pe lîngă dînsa, banĭ dela Vlad I, II şi III, dela Radu II şi III, precum şi monete dela Asan şi Straşimir în Bulgaria.

Av. M RADVL...^WAW între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut

împărţit d'a-lungul în doă, în drépta treĭ grinḑĭ transversale, în stînga doă florĭ de crin opuse una alteia.

Rev. † TRANSALPAI între doă cercurĭ lineare; în mijloc un coĭf ornat, d'asupra luĭ acuila spre drépta cu capul spre stînga.

3. DAN I.

1383—1386

Exemplarul de argint al Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice e inedit şi unic.

Av. Vulturul spre drépta cu capul spre stînga. In drépta o frunḑă de trifoiŭ şi D, în stînga o cruce. Impregiur un cerc de perle.

Rev. O cruce grecéscă cu căte o frunḑă de trifoiŭ între fie-care din crăciĭ eĭ. Impregiur un cerc de perle.

4. MIRCEA I.

1386—1418

Monetele luĭ Mircea sînt fórte rare, dar şi fórte interesante, atât din causa stiluluĭ, precum am amintit maĭ sus, cum şi prin diversitatea lor.

Descriŭ un exemplar de argint al Societăţiĭ Academice, care pórtă pe dînsul, precum a descoperit învăţatul nostru coleg B. P. Hasdeŭ, pe lîngă numele *Mircea* pe acela de *Rostislav.*

Av. † РОСТИ SІЛПБ într'un cerc de perle; în mijloc un scut despărţit d'a-lungul în doă, în care în drépta nimic, în stînga cincĭ grinḑĭ transversale; pe colţul de sus al scutuluĭ un coĭf ornat, pe care stă o acuilă întórsă spre drépta cu capul spre stînga.

Rev. IѠ МРУΛ БО într'un cerc de perle; în mijloc figura în picióre a Domnitoruluĭ, cu barbă, cu plete şi cu corónă; în mâna dréptă lancea, în cea stînga globul cu crucea pe el.

5. MIHAIL I

FIUL LUĬ MIRCEA I

CIRCA 1418

Descriŭ unul din esemplarele de argint ale acestor monete inedite şi rarissime, păstrate în colecţiunea Societăţiĭ academice.

Av. IѠ МХ | ΛΛ БОІ; în mijloc un scut despărţit de-a lungul în doă,

în dr. nimic, în st. treĭ grinzĭ tranversale, pe colţul stîng al coifuluĭ un scut ornat, pe care stă o acuilă întoarsă spre dreapta, cu capul spre stînga.

Rev. IѠ M | XΑΛΒ încungiurat de un cerc de perle; în mijloc figura în picióre a Domnitoruluĭ cu barbă, cu plete şi cu coroană, în mâna dreaptă lancea, în cea stîngă globul cu crucea pe el.

5. RADU II

FIUL LUĬ MIRCEA.

CIRCA 1437

Moneta de argint unică şi inedită ce descriŭ aparţine Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. IѠ PΑ | ДОYΛΑ între doă cercurĭ lineare; în mijloc un coĭf, d'asupra căruia un vultur spre drépta cu capul spre stînga.

Rev. † ВЕЛИКОІ ВОЕВОДА între doă cercurĭ de perle; în mijloc un scut împărţit d'a-lungul în doă, în drépta treĭ grindĭ transversale, în stînga Ѳ.

6. VLAD II DRACU

FIUL LUĬ MIRCEA.

1431—1445

Monetele rare ale acestuĭ Domn sînt de doă diferite module.

Descriŭ un exemplar de argint al Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. IѠΑН ВΛΑТІ; în mijloc un coĭf ornat, d'asupra căruia o acuilă spre drépta cu capul spre stînga, pe spatele acuileĭ o cruce împregiurată cu patru puncturĭ.

Rev. † IѠΑN ВΛΑТІЕΛΑ ВОІВОДΑ; în mijloc un scut împărţit d'a-lungul în doă, în drépta patru grindĭ transversale, în stînga nimic.

7. RADU III

FIUL LUĬ DRACU.

1462—1477

Moneta de argint ce descriŭ e unică şi inedită. Ea aparţine Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. † IѠ PΑ | Д.... încongiurat de un cerc de perle; în mijloc un coif ornat, pe care o acuilă spre drépta cu capul spre stînga.

Rev. † IѠ PЪΛΑД....(?) ОДΑ într'un cerc de perle şi un cerc linear; în mijloc un scut împărţit d'a-lungul în doă, în drépta nimic, în stînga patru grindĭ transversale.

8. VLAD III ŢEPEŞ

FIUL LUĬ DRACU.

1456—1468 şi 1477—1492

Şi dela acest Domn avem monete de argint de diferite tipurĭ şi de diferite module.

Descriŭ un exemplar al Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. † IѠ ВЛАД | IСЛАВА † între doă cercurĭ lineare; în mijloc un coĭf, d'asupra o acuilă spre stînga cu capul spre drépta; în stînga o scară, o cruce şi o stea cu şése raḑe.

Rev. † IѠ ВЛАДIСЛАВЪ ВОЕВОДА între un cerc linear şi un cerc de perle; în mijloc un scut împărţit d'a-lungul în doă, în drépta doă grinḑĭ transversale, în stînga semiluna; d'asupra scutuluĭ o cruce.

9. RADU IV CEL MARE.

1493—1508

Moneta de argint ce descriŭ este unică, dar a fost publicată de D. Iversen. Ea aparţine Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. IѠ РАДУ ВОИВОД. ГНВ între un cerc de perle şi un cerc linear; în mijloc un scut împărţit d'a-lungul în doă, în drépta semiluna şi o stea cu şése raḑe, în stînga treĭ grinḑĭ transversale.

Rev. IѠ РАДУЛ | ВОИВОД între un cerc de perle şi un cerc linear; în mijloc un coĭf, d'asupra o acuilă spre drépta cu capul spre stînga, pe spatele acuileĭ o cruce.

Literele ГНВ din avers semnifică fără îndoială «Gospodin Vlaşkoi», carĭ cuvinte fac parte din titulatura Domnilor muntenescĭ.

10. VLAD V.

1530—1532

Descriŭ unul din exemplarele acestor monete de argint fórte rare, care aparţine Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. † IѠ ВЛАД | ИСЛА ВОИД între un cerc de perle şi un cerc linear; în mijloc un coĭf fórte ornat, pe care stă o acuilă spre drépta cu capul spre stînga.

Rev. † IѠ ВЛАДIСЛА ВОIВОД ГНВ între un cerc de perle şi un cerc linear; în mijloc un scut împărţit de-a-lungul în doă, în stînga o semilună şi o stea cu şése raḑe, în drépta treĭ grinḑĭ transversale.

11. MIHAIŬ VITÉZUL.

1593—1601

Medaliele de aur şi de argint de diferite module ale acestuĭ mare Domn datéză din timpul, când el fu numit de împăratul Rudolf de locotenent al seŭ în Transilvania.

Descriŭ bucata de aur de ḑece galbenĭ al Cabinetuluĭ Imperial din Viena.

Av. MICHAEL: VAL*(achiae)*: TRANS*(alpinae)*: WAIW*(oda)*: S*(acrae)*: C*(aesareae)* : RE*(giae)* : M*(aiestatis)* : CONS*(iliarius)* : PER : între un cerc de perle şi un cerc linear; în mijloc bustul bărbos al principeluĭ, pe umere cu o manta ornamentată şi cu un guler de blană, pe cap o căciulă de blană cu surgiuc cu petre scumpe.

Rev. ⊰ TRANSYL*(vaniam)* : LOCVMT*(enens)* : CIS : TRAN*(sylvaniam)* : PAR*(tesque)* : EI*(usdem)* : SVP*(remus)* : EXER*(citus)* : GE*(neralis)* : CAP*(itaneus)* : între un cerc de perle din afară şi un cerc linear îndoit şi altul de perle înlăuntru; în mijloc : A*(nno)* D*(omini)* : | VIGILAN | TIA : VIRTV | TE : ET : ARMI | S : VICTORI | AM : NACT ⊱ VS ⊰ | 1600 | ~§~ | în noă linie.

12. MIHAIŬ RADU

SAŬ MIHNEA CEL REŬ.

1658—1659

Dacă monetele acestuĭ Domn sînt în genere rare, micul exemplar de bilion din Colecţiunea Societăţiĭ Academice, ce descriŭ la vale, este de o raritate nespusă.

Av. † IO MICHAEL. RAD. D. G. VL. TR. PR (adecă: *Ioannes Michael Radul Dei Gratia Valachiae Transalpinae Princeps*) între doă cercurĭ de sfóră; în mijloc bustul principeluĭ încoronat spre stînga, în armură, ţiind sceptrul în drépta, sabia în stînga; în câmp la drépta 16, la stînga 58.

Rev. † SI DEVS *(nobisc)*VM. QVIS CON*(tra)* NO*(s)* între doă cercurĭ de sfóră; în mijloc acuila cu doă capete, avînd d'asupra o corónă deschisă.

13. CONSTANTIN BRANCOVEANU.

1688—1714

Medaliele acestuĭ Domn, care a gustat din tóte bunătăţile şi din tóte amărăciunile vieţeĭ omenescĭ, aŭ un mare interes. Ele aparţin sub raportul

artistic medalielor celor maĭ frumóse ale timpuluĭ, şi sînt tot-odată un document palpabil ale uneĭ domniĭ strălucite şi al unuĭ sfîrşit tragic.

Societatea Academică posedă o seriă completă a tuturor medalielor luĭ Brincovénu. Descriŭ medalia d e a u r de cincĭ galbenĭ.

Av. CONSTANTINVS. BASSARABA. DE. BRANKOWAN. într'un îndoit cerc linear; în mijloc bustul principeluĭ spre stînga, pe cap o căciulă de blană cu surgiuc, în spate o manta cu guler de blană şi agrafă.

Rev. D. G. VOIVODA. ET. PRINCEPS. VALACHIAE. TRANS. ALPINAE. într'un îndoit cerc linear; în mijloc un scut oval, decorat cu florĭ şi cu doĭ balaurĭ, cu o acuilă cu aripele pe jumătate rădicate, capul spre drépta, crucea în cioc, stând pe un deluţ şi avînd sus în drépta sórele şi în stînga luna, iar jos în drépta 17 şi în stînga 13. Sub scut în drépta C, în stinga H; d'asupra scutuluĭ coróna princiară.

BIBLIOTECA *ACADEMIEI* ROMÂNE

14. CONSTANTIN HANGERLI.

1797—1799

Istoriciĭ noştri vor avé de explicat, cum din toţĭ Domniĭ fanarioţĭ numaĭ Hangerli a bătut medalie. Faptul e cu atât maĭ remarcabil, cu cât medaliele luĭ Hangerli aŭ acelaş revers ca o medaliă dela Impăratul Rusieĭ Pavel I, bătută pentru Valachia la anul 1797.

Iată exemplarul d e a r g i n t al Colecţiuniĭ Societăţiĭ Academice.

Av. † CONSTANTINVS HANGERLI. între doă cercurĭ lineare; în mijloc bustul principeluĭ spre stînga, în spate o manta cu blană, pe cap o căciulă de blană cu surgiuc.

Rev. O acuilă cu aripele pe jumătate rădicate, stând pe un deluţ cu capul spre drépta, crucea în cioc; în câmp sus în drépta sórele, în stînga luna.

Incheiŭ aci acéstă mică notiţă, căcĭ monetele ocupaţiuniĭ rusescĭ din timpul Ecaterineĭ II, monetele nóstre recente saŭ monetele ţerilor învecinate bătute în privire cătră evenimentele nóstre, trebuĭ să facă obiectul unor cercetărĭ separate, de un interes mare, însă maĭ puţin palpitant decât cele precedinţĭ.

Acéstă notiţă este destinată să dea publiculuĭ român o idee maĭ precisă despre numismatica naţională, şi să atragă atenţiunea tuturora asupra importanţeĭ ce este de a completa, cât se va puté maĭ mult, acéstă ramură a sciinţeĭ istorice.

II
106522

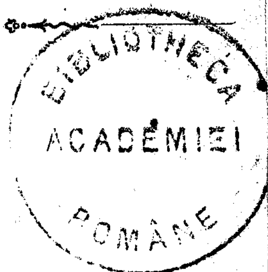
MEMORIU

ASUPRA

NUMISMATICEI ROMANESCI

DE

DEMETRIU A. STURDZA.

BUCURESCI
TIPOGRAFIA SOCIETATEI ACADEMICE ROMANE
LABORATORII ROMANI
Nr. 19. STRADA ACADEMIEÏ, Nr. 19.
1878